

Görögország maga a kezdet, amely éppen a tőle való eltávolodásban érkezik meg csupán. „A búcsúból tőle az ő megérkezése lett.” Ezt a konklúziót ezúttal indokolatlan volna a hazatérő filozófus görög-német azonossággal kapcsolatos rögeszméi felől, vagyis pl. úgy értelmezni, mintha az önmagának búcsút intő, utolsó üdvözetét a hajót kísérő delfinekre bízó Görögország végül Freiburgban érkezne meg önmagához.⁶⁴ Itt is inkább a megóvó tartózkodás teljesítményéről van szó, hiszen Görögország éppen önnön szigetváltába rejtőzve (és a gondolkodó emlékezésre hagyatkozva), ezt az elzártságát egyben mint a kezdet történelmi elzártságát tudatosítva tárhatja fel magát az utazó számára. Így, szigetként „bízza magát a Nyugat és a modern kor megszületésének helye, saját sziget mivoltának körébe rejtezten (in sein eigenes Inselwesen geborgen), az ottani tartózkodás emlékezetére.” Heidegger útleírása azt tudatosítja, hogy erről az önmagát önnön lényegébe rejtve óvó szigetvilágról, amely csak a tőle való búcsúzaskor érkezik el, bizonyos értelemben lehetetlen tanúságot tenni – és éppen ezért kellett, kell elmenni Görögországba.

FÉG, olaj-vászon, 100×140cm, 2013

⁶⁴ Vö. T. S. Presner, *Mobile Modernity*, New York 2007, 47.